

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ ТА МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИКИ

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Марія Саєнсус _____
“ ___ ” _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА робота
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 075 «Маркетинг»
на тему: **ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ**
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ЦЕМЕНТ»

Виконавець:

студентка ЦЗФН факультету
Еремеева Юлія
/підпис/

Науковий керівник:
кандидат економічних наук, доцент
Губерник Аркадій
/підпис/

ОДЕСА – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
<p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</p>	
.....	5
1.1. Сутність, функції та принципи управління маркетингом в сучасних економічних умовах.....	5
1.2. Механізм управління маркетинговою діяльністю підприємства.....	15
1.3. Методика визначення ефективності управління маркетинговою діяльністю підприємства.....	23
Висновки до другого розділу.....	32
<p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ЦЕМЕНТ»</p>	
«ЦЕМЕНТ».....	33
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	33
2.2. Аналіз інноваційного потенціалу підприємства.....	56
2.3. Маркетинговий аналіз підприємства.....	60
Висновки до другого розділу.....	62
<p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ЦЕМЕНТ»</p>	
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОВ «ЦЕМЕНТ».....	63
3.1. Стратегічні напрямки інноваційного розвитку підприємства.....	63
3.2. Заходи щодо реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства на засадах технологічних перетворень.....	71
3.3. Ефективність інноваційних змін у діяльності підприємства.....	78
Висновки до третього розділу.....	80
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	89

ВСТУП

Актуальність теми. В міру того, як зростає темп соціально-економічного розвитку, управління інноваційною діяльністю підприємства стає усе більш актуальним. На сьогоднішній день розвиток організації є не тільки наслідком природної еволюції, але і результатом цілеспрямованих зусиль керівників. За допомогою стратегічного підходу до формування і реалізації конкурентних переваг забезпечується довгострокове успішне функціонування організації в динамічному ринковому середовищі, становлення і зміцнення її інноваційного потенціалу.

Аналізуючи дослідження і публікації останніх років, можливо зробити висновок, що загальнонауковий, теоретичний сенс інноваційного менеджменту як ефективної складової ієрархічної системи стратегічного управління знайшов своє відображення в багатьох працях як зарубіжних, так і вітчизняних авторів: І. Ансоффа, М. Портера, А. Чендлера, А. Стрікланда, А. Томпсона, О.С. Віханського, М.В. Володькіної, А.С. Гальчинського, В.М. Гейця, Л.Є. Довганя, П. Друкера, В.Д. Нємцова, В.С. Пономаренка, В.П. Семиноженка, З.Є. Шершньової, О.М. Ястремської та інших. Не відстає і активно розвивається українська школа стратегічного менеджменту інновацій, до складу якої входять провідні економісти-теоретики та практики: С.М. Ілляшенко, О.Прокопенко, А.В. Гриньов, Уткін Л., Б.М. Данилишин, В.Я. Заруба, Ю.Б., Іванов, В.І. Ландик, П.А. Орлов, П.Г. Перерва, А.А. Садеков, А.І. Яковлев та інші. Але в той самий час деякі недостатньо досліджені проблеми щодо реалізації процесу інноваційного управління, які мають прикладний характер, а також стосуються оцінки якості інноваційної діяльності підприємств. Особливо потребують уваги питання інноваційного менеджменту як ефективної складової стратегічного управління

Актуальність обраної теми дипломної роботи обумовлена роллю та значенням, яких набуває стратегічне управління інноваційною діяльністю в сучасних умовах господарювання, особливо національної економіки. Дослідження основних понять, сутності та особливостей управління інноваційними процесами на підприємствах дозволить виділити і встановити стратегічні орієнтири на шляху

інноваційних перетворень.

Підприємство, обране для розгляду у даній роботі, а саме товариство з обмеженою відповідальністю «ЦЕМЕНТ», безперечно доводить своєю діяльністю необхідність та ефективність інноваційного розвитку у галузі виробництва цементу, оскільки це підприємство є одним з крупніших заводів України.

Мета та завдання роботи. Метою даного наукового дослідження є аналіз стану інноваційної діяльності ТОВ «ЦЕМЕНТ» та розробка заходів з її удосконалення.

Завданнями є:

- визначення сутності інноваційної діяльності і ролі у підвищенні ефективності виробництва,
- розгляд методів оцінювання рівня інноваційної діяльності;
- розробка короткого аналізу показників виробничої діяльності підприємства;
- проведення аналізу стану інноваційної діяльності підприємства;
- надання рекомендацій, які б сприяли підтримувannya та покращенню рівня інноваційної діяльності на підприємстві.

Об'єктом дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «Цемент».

Предметом дослідження є інноваційна діяльність підприємства. Її аналіз дуже важливий для визначення майбутнього інноваційного розвитку підприємства.

Методи досліджень. Теоретичною основою дослідження є фундаментальні положення сучасної економічної теорії, наукові праці зарубіжних та вітчизняних вчених з питань інноваційної діяльності підприємства. В процесі дослідження використовувались, методи, зокрема: методи теоретичного узагальнення – для дослідження теоретичних основ інноваційної діяльності; методи аналізу та синтезу – для виявлення основних факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, що впливають на інноваційну сприйнятливність підприємства, методів економіко-математичного моделювання, статистичного та соціологічного дослідження, аналіз та синтез, елементи прогнозування.

Інформаційною базою дослідження є нормативні та законодавчі акти України, що регламентують інноваційну діяльність підприємства; основні положення наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених у межах досліджуваного проблемного поля; організаційно-управлінська документація будівельної галузі, періодичних видань, даних статистичної звітності ТОВ «ЦЕМЕНТ».

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному: набуло подальшого розвитку підхід щодо розробки інноваційної стратегії ТОВ «ЦЕМЕНТ» який у роботі здійснюється на засадах технологічних перетворень.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що отримані результати та пропозиції сприяють удосконаленню управління інноваційною діяльністю ТОВ «ЦЕМЕНТ».

ВИСНОВКИ

Одним з головних завдань будь-якого суспільства є оволодіння найновітнішими науково-технічними досягненнями. Необхідність науково-технічного розвитку економічних систем будь-якого рівня викликається такими причинами, як: зростання культури суспільства і підвищення вимог споживачів щодо якості та різноманітності товарів і послуг; конкуренція виробників з метою збереження свого місця на ринку і отримання найвищого прибутку; ресурсні та екологічні обмеження, що виникають у зв'язку з вичерпанням традиційних ресурсів та необхідністю збереження довкілля; прогрес у суміжних галузях та країнах, з якими кооперується дана економічна система: системний розвиток науки за внутрішніми законами пізнання природних та суспільних явищ.

Актуальність формування та постійного вдосконалення національних системи управління нововведеннями зумовлена місцем, яке посідає НТП у житті суспільства, особливо в період економічних трансформацій.

По-перше, НТП забезпечує інтенсивний розвиток виробничих сил і підвищення техніко-економічного рівня продукції; розширює можливості варіювання ресурсами і послаблює залежність розміщення продуктивних сил від природних умов; дозволяє підвищити можливості імпортозаміщення і збільшити експортний потенціал держави.

По-друге, перехід економіки України до ринку, усвідомлення ресурсних та екологічних обмежень, орієнтація на світовий ринок, викликає нагальну необхідність сполучення інвестицій з інноваціями, оскільки застосування застарілих рішень, обертається значними збитками і втратою конкурентоздатності національної економіки.

По-третє, централізований механізм управління НТП в Україні демонтований, тоді як виробничо-економічні системи поки що не мають достатньої рефлексії до нововведень. Попередній розвиток виробничо-економічних систем на переважно екстенсивній основі призвів до консервації

застарілих виробничих процесів, деградації якості продукції. Переорієнтація на нові соціально-економічні пріоритети обумовлює необхідність узгодженого регулювання НТП на всіх рівнях управління, переміщення центру ваги управління нововведеннями на виробничий рівень.

Дані про результати діяльності підприємства дозволяють зробити узагальнений висновок про те, що ТОВ «ЦЕМЕНТ» є сучасним підприємством, що прагне зайняти лідируюче положення у своєму сегменті ринку

На основі форми 1-Ф та 2-Ф фінансової звітності підприємства (баланс та звіт про фінансові результати) за 2009-2021 рр було проведено аналіз основних техніко-економічних показників господарської діяльності. В результаті отримані відомості щодо динаміки показників платоспроможності підприємства, проаналізована фінансова стійкість, рентабельність сукупного та власного капіталу.

Після розгляду і аналізу основних показників виробничо-господарської діяльності ТОВ «ЦЕМЕНТ», очевидним став повний спектр проблем, наявних в даній компанії. Найважливішою проблемою виявилася велика кредитна заборгованість, яка має негативний вплив фінансовий стан підприємства.

Цьому явищу є певне пояснення:

- підприємством була витрачена велика сума коштів на переобладнання у 2005 році, власних грошей не вистачало, в результаті чого було використано валютний кредит;
- майже одночасно з цим стан економіки України і світу погіршився, країна опинилася у кризі, разом із тим ТОВ «ЦЕМЕНТ» до сьогоднішнього часу не може погасити кредит через велику курсову різницю.

Так проведений аналіз сьогоденного стану підприємства свідчить про глибоке кризове становище організації.

Інноваційний шлях розвитку - це єдиний шлях зростання. Тільки інновації можуть сприяти економічному зростанню. Таким чином, взявши за пріоритетне інноваційний шлях розвитку, підприємство забезпечить собі

випуск конкурентоспроможної продукції, а разом із цим високі прибутки.

Управління інноваційною діяльністю на основі стратегічного підходу вимагає від підприємства вибору не лише найбільш оптимальної інноваційної стратегії, здатної забезпечити йому підвищення конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі, але і ефективних напрямів її реалізації.

В процесі впровадження інноваційної стратегії ТОВ «ЦЕМЕНТ» було обґрунтовано доцільність впровадження інноваційного проекту – нового виду продукції – безклінкерний цемент.

В роботі були визначені загальні напрямки інноваційного розвитку ТОВ «ЦЕМЕНТ», з метою покращення фінансового стану підприємства запропоновано введення нового виду цементу на основі альтернативної сировини, детально розглянуті сучасні рекомендовані технології виробництва; також надані порівняльні характеристики споживчих та екологічних властивостей цементу, що виробляється на підприємстві зараз та цементу, що пропонується до виготовлення. Доведена доцільність виробництва цементу на основі нового виду сировини.

Окрім цього була розрахована собівартість модифікованого цементу – безклінкерного, і на цій підставі виведений ймовірний прибуток підприємства після нововведення: плановий прибуток підприємства становить 37 760 тис грн. у порівнянні зі збитком у розмірі -4 463 за звітний період при інших рівних умовах. А якщо ж підприємство у майбутньому плануватиме збільшити обсяг виробництва, величина прибутку також відповідно зросте.

За допомогою порівняльних таблиць наочно була доведена ефективність впровадження безклінкерного цементу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України. - К: Преса України, 1997. - 80 с.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» зі змінами, внесеними згідно з Законами України в 1991-2005 р. // Голос України. - 1991. - 21 листопада.
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» №40ТУ від 4 липня 2002р. // Урядовий кур'єр. - 2002. - 7 серпня.
4. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність. — К.: Вища школа, 2016. — 167с.
5. Іванілов О.С., Таряник О.М. “Інноваційний потенціал підприємства”, Економіка, фінанси, право. №12/2014р., с.165.
6. Ілляшенко С.М. Менеджмент та маркетинг інновацій: Монографія – Суми: ВТД «Університетська книга», 2014. – 616 с.
7. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : навч. посібн. / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2013. – 278 с.
8. Ілляшенко С. М. Формування ринку екологічних інновацій: економічні основи управління : монографія / С. М. Ілляшенко, О. В. Прокопенко ; за ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2017. – 250 с.
9. Кірина Л.В., Кузнецова С.А. Стратегічне управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства / Під ред. В.В. Титова. - 2018. – 491 с.
10. Ковальчук К.Ф., Фріман Є. М. Оцінка діяльності кадрового управлінського персоналу промислового підприємства як основний чинник|фактору| підвищення його економічної безпеки / Є. М. Фріман, К. Ф. Ковальчук // Сб. наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. – 2019. – № 15. – с.25 – 29.
11. Ковалев Г.Д. Основи стратегічного менеджменту: Уч. посібник для

- вузів / Під ред. проф. В.А. Швандара. - М.: ЮНІТІ-ДАНА, 2017 - 218 с.
- 12.Лапко О. Розвиток системи управління науково-інноваційною сферою в Україні / О. Лапко // Економіка і прогнозування. – 2022. – №1. – с. 55-62.
- 13.Онишко С.В. Деякі методологічні аспекти дослідження інноваційної моделі економіки// проблеми науки. 2021. № 5. с.30-35.
- 14.<http://www.odessacement.com.ua/>
- 15.Панченко Є.М. Міжнародний менеджмент: Навч. посіб. - К., 2017. – 257 с
- 16.Стадник В.В., Йохна М. А. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2016. – 464 с.
- 17.. Тарнавська Н. П. Менеджмент: теорія та практика : підручник для вузів / Н. П. Тарнавська, Р. М. Пушкар. – Тернопіль : Карт – бланк, 2020. – 456 с.
- 18.Ткаченко Ю. Характеристика методів експертних оцінок при прогнозуванні розвитку ринку послуг / Ю. Ткаченко // Вісник Хмельницького національного університету 2018, – № 1, – Т. 2. – С. 192–195
- 19.Уткін Е. А. Інноваційний менеджмент / Е. А. Уткін, Г. І. Морозова, Н. І. Морозова. – М. : АКАЛІС, 2021. – 208 с
- 20.Федулова Л.І. Інноваційна економіка: Підручник. — К.: Либідь, 2016. – 480с.
- 21.Шершнева З. Є. Стратегічне управління / З. Є. Шершнева, С. В. Оборська. – К. : КНЕУ, 2019. – 384 с.
- 22.Шершньова З. Є. Стратегічне управління: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2014. – 699 с.
- 23.Hippel V.L.. U. S. high technology trade and competitiveness. Staff-report/ . V.L. Hippel. -U. S. Department of Commerce, 2019. – P.193
- 24.P. Kelly, M. Kranzberg. – San Fransisco, University Press, 2015. – 400 p